

Գիտություն

ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի թերթ • Հրատարակվում է 1993 թ. փետրվարից

Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիան և ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիան ստորագրեցին գիտատեխնիկական համագործակցության ճանապարհային քարտեզ

Ս. Թ. նոյեմբերի 5-ին Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի նախագահ, ակադեմիկոս Ալեքսանդր Սերգեևը և ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահ, ակադեմիկոս Աշոտ Սադյանը ստորագրեցին Գիտատեխնիկական համագործակցության համաձայնագրի դրույթների իրականացման ճանապարհային քարտեզ ՀՀ ԳԱԱ-ի և ՌԳԱ-ի միջև:

ՀՀ ԳԱԱ-ի նախագահ, ակադեմիկոս Աշոտ Սադյանը իր ելույթում նշեց, որ ճանապարհային քարտեզը ենթադրում է համատեղ հետազոտությունների շարունակություն և համագործակցություն Հայաստանի և Ռուսաստանի համար արդիական և առաջնահերթ ուղղություններով:

«Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի համար մեծ նշանակություն ունի Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի հետ համագործակցությունը, հատկապես, որ մեր ակադեմիաները, մեր գիտնականները պատմականորեն կապված են իրար հետ: Կարևոր է, որպեսզի մեր համագործակցությունը տեղափոխենք նոր, ավելի բարձր մակարդակի վրա: Ես վստահ եմ, որ մեր համագործակցությունը բավականին հազեցած և գիտականորեն արդյունավետ կլինի, և մեր ինստիտուտների պատասխանատու մոտեցման, կառավարությունների աջակցության շնորհիվ կհասնենք լուրջ հաջողությունների, որը մեծ դեր կխաղա մեր երկրների տնտեսության զարգացման համար»,- ասաց ակադեմիկոս Աշոտ Սադյանը:

Իր ելույթում ՌԳԱ-ի նախագահ, ակադեմիկոս Ալեքսանդր Սերգեևը նշեց. «Մենք ունենք շատ ընդհանուր խնդիրներ: Չնայած նրան, որ մեր երկրները տարբեր են ֆորմատով և քաղաքական կառուցվածքով, մեր գիտնականները պետք է միավորվեն: Մենք ունենք բավականին լավ ներուժ իրար հետ աշխատելու և օգնելու համար: Ծանապարհային քարտեզը հստակ ցույց է տալիս այն կարևոր ուղղությունները՝ հիմնարար և կիրառական, որոնք արդյունավետ են մեր պետությունների շահերի համար»:

Ծանապարհային քարտեզում

նշված համատեղ հետազոտությունները ներառում են ֆիզիկայի, մաթեմատիկայի, ինֆորմատիկայի, նանոտեխնոլոգիաների, կենսաբանական գիտությունների և կենսատեխնոլոգիայի, քիմիայի և նյութերի մասին գիտության, պատմաբանասիրական, բժշկական, գյուղատնտեսական հետազոտությունների, էներգետիկայի, մեխանիկայի ոլորտները: Ծանապարհային քարտեզում նշված են 54 համատեղ հետազոտություններ և նախագծեր:

Հայաստանում Ռուսաստանի արտակարգ և լիազոր դեսպան Սերգեյ Կոպիրկինը ողջունեց ռուս-հայկական գիտական համագործակցության այս նախաձեռնությունը: «Դա թույլ է տալիս մեզ վստահորեն շարժվել դեպի ապագա»,- ասաց ՌԴ դեսպանը:

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարար Վահրամ Դումանյանը շեշտեց գիտական ծրագրերում երիտասարդ կադրերի ներգրավվածության կարևորությունը և ասաց. «Մենք կանենք մեզանից կախված ամեն ինչ, որպեսզի մեր գիտական կա-

տերավատ ճառագայթման զագաթնակետային հզորությամբ աղբյուրների համալիր, որը ստեղծման պահին համաշխարհային ռեկորդ էր: Սերգեևն առաջարկել է Ռուսաստանում ստեղծել աշխարհի ամենահզոր CELS լազերը, որը կկարողանար արտադրել հարյուրավոր մեգավատ հզորությամբ իմպուլսներ: Այս նախագիծը Ռուսաստանի կառավարության կողմից ներառվել է 2010-2020 թվականներին իրականացվող 6 մեգագիտական նախագծերի շարքում: Սերգեևը կազմակերպել է ռուս գիտնականների մասնակցությունը մի շարք խոշոր միջազգային ծրագրերում, մասնավորապես, LIGO գրավիտացիոն ալիքների բացահայտման

պերն ավելի ամրապնդենք»:

ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարար Վահագն Խաչատրյանը նշեց, որ Հայաստանը և Ռուսաստանը պետք է վերականգնեն բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտում համագործակցության ավանդույթները:

ՌԳԱ-ի նախագահ, ակադեմիկոս Ալեքսանդր Սերգեևին ՀՀ ԳԱԱ նախագահ Աշոտ Սադյանը հանձնեց ՀՀ ԳԱԱ պատվավոր անդամի դիպլոմ: Ի պատիվ Ալեքսանդր Սերգեևի՝ ՀՀ ԳԱԱ պատվավոր անդամ ընտրվելու՝ ՀՀ ԳԱԱ նախագահության գլխավոր խորհրդական, ՌԳԱ արտասահմանյան անդամ, ակադեմիկոս Ռադիկ Մարտիրոսյանն իր ելույթում ասաց, որ, համաձայն ՀՀ ԳԱԱ-ի կանոնադրության, պատվավոր անդամ ընտրվում են համաշխարհային ճանաչում ունեցող գիտնականները, որպեսզի նպաստեն Հայաստանի գիտության զարգացմանը:

Ակադեմիկոս Մարտիրոսյանը բարձր գնահատեց Ալեքսանդր Սերգեևի ներդրումը գիտության մեջ: «Սերգեևը Ռուսաստանի Դաշնության գիտական համրության առաջատար մասնագետներից է լազերային ֆիզիկայի, ֆեմտովայրկյանային օպտիկայի, պլազմայի ֆիզիկայի և բիոֆոտոնիկայի բնագավառներում: Նրա ղեկավարությամբ ստեղծվել է հարյուրավոր

աստղադիտարանի աշխատանքները: Այս հայտնագործության համար նրան 2016 թվականին շնորհվել է Տիեզերագիտության ոլորտում Գրուբերի մրցանակ»,- մասնավորապես ասաց Ռադիկ Մարտիրոսյանը:

Նա շեշտեց Ալեքսանդր Սերգեևի դերը ՀՀ ԳԱԱ-ի հետ գիտական համագործակցության զարգացման գործում, ինչը, ըստ ակադեմիկոս Մարտիրոսյանի, պայմանավորված է ռադիոֆիզիկայի ընդհանուր գիտական դպրոցի ազդեցությամբ, որն ունի հարուստ ավանդույթներ:

Իր պատասխան խոսքում Ալեքսանդր Սերգեևը նշեց. «Ինձ համար շատ մեծ պատիվ է ձեզանից ստանալ նման կոչում: Ես կարծում եմ, որ մենք իսկապես կարող ենք լուրջ ներդրում ունենալ մեր երկրների զարգացման գործում ոչ միայն գիտության ոլորտում, նաև մշակույթի և միջկառավարական հարաբերությունների, և որ ամենակարևորն է, մենք շարունակենք մնալ մեր ժողովուրդների աչքերում որպես առանցքային դերակատարություն ունեցող կառույցներ: Ես իմ կողմից կներդնեմ բոլոր ջանքերս՝ արժանի լինելու համար այս բարձր կոչմանը»,- ասաց ՌԳԱ-ի նախագահը:

ՀՀ ԳԱԱ տեղեկատվական-վերլուծական ծառայություն

